

Бориспільський міськрайонний суд Київської області
08300, м. Бориспіль, вул. Київський шлях, 72, тел./факс (04595) 6-76-19,
inbox@bpm.ko.court.gov.ua

**Узагальнення судової практики
застосування Бориспільським міськрайонним судом законодавства про
відповідальність за злочини пов'язані з тероризмом**

На виконання листа Апеляційного суду Київської області №11718/07-16/15 від 25 травня 2015 року Бориспільським міськрайонним судом було проведено узагальнення судової практики застосування законодавства про відповідальність за злочини пов'язані з тероризмом.

Метою проведення узагальнення є аналіз законодавства України про відповідальність за злочини пов'язані з тероризмом та застосування його на практиці Бориспільським міськрайонним судом за період 2011-2014 рики і перше півріччя 2015 року (ст.258, ст.258¹ – 258⁵ Кримінального кодексу України).

Відповідно, злочини пов'язані з тероризмом (ст.258, ст.258¹ – 258⁵ КК України) є проблемою багатьох років і не втрачають своєї актуальності як для правової теорії, так і для практичної діяльності судових, правоохоронних та інших державних органів.

Тероризм – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей (ст. 1 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» від 20 березня 2003 р. №638-IV).

Основною сутнісною характеристикою тероризму є залякування терором, насильством, підтримання стану постійного страху. До ознак тероризму відносяться також створення загальної небезпеки, що виникає в результаті вчинення суспільно небезпечних дій або погрози такими, публічний характер вчинення та мета – прямий або непрямий вплив на прийняття якого-небудь рішення або відмова від нього в інтересах терористів.

Об'єкт злочину – сукупність суспільних відносин, які регламентують основи забезпечення безпечних умов існування суспільства.

Об'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 258, виражається в таких формах: 1) застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків; 2) погроза вчинення зазначених дій (ч. 1 ст. 258).

З об'єктивної сторони злочин, вчинюваний в першій формі, характеризується наявністю таких ознак: а) застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій; б) створення небезпеки для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків (ч. 1 ст. 258); заподіяння значної майнової шкоди чи інших тяжких наслідків (ч. 2 ст. 258); спричинення загибелі людей (ч. 3 ст. 258); в) причиновий зв'язок між зазначеними діями та наслідками.

Суб'єктивна сторона терористичного акту характеризується прямим умислом та спеціальною метою: 1) порушення громадської безпеки; 2) залякування населення; 3) провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення; 4) вплив на прийняття рішень чи вчинення або не вчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами; 5) привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста).

Суб'єктом терористичного акту є особа, якій до вчинення злочину виповнилося 14 років.

Кваліфікованими видами терористичного акту, передбаченими ч. 2 ст. 258, є вчинення злочину повторно, за попередньою змовою групою осіб, заподіяння значної майнової шкоди чи інших тяжких наслідків.

Особливо кваліфікованим видом терористичного акту, передбаченим ч. 3 ст. 258, є загибель людини. Загибель людини передбачає смерть хоча б однієї особи.

Втягнення у вчинення терористичного акту (ст.258¹).

Об'єктивна сторона полягає у вчиненні хоча б однієї з таких дій, як втягнення особи у вчинення терористичного акту або примушування до вчинення терористичного акту.

Втягнення особи у вчинення терористичного акту – проявляється в діях особи, пов'язаних з безпосереднім психічним чи фізичним впливом на іншу особу і вчинених з метою викликати у неї рішучість взяти участь у вчиненні терористичного акту. Втягнення передбачає дії особи безпосередньо спрямовані на виникнення у іншої особи бажання вчинити терористичний акт.

Примушування до вчинення терористичного акту – це здійснення фізичного чи психічного впливу на особу, спрямованого на те, щоб залучити її, всупереч бажанню, до участі у вчиненні терористичного акту.

Злочин, передбачений ст. 258¹, вважається закінченим з моменту здійснення винним дій, спрямованих на втягнення особи у вчинення терористичного акту або примушування до його вчинення, незалежно від того, чи вчинила терористичний акт особа, яку втягували чи примушували до вчинення цього злочину.

Суб'єкт злочину загальний.

Суб'єктивна сторона злочину характеризується прямим умислом.

Кваліфікованими видами втягнення у вчинення терористичного акту або примушування до вчинення терористичного акту є вчинення злочину щодо кількох осіб, повторно, за попередньою змовою групою осіб або службовою особою з використанням службового становища

Публічні заклики до вчинення терористичного акту (ст. 258²).

Об'єктивна сторона злочину може бути виражена в таких формах: 1) публічні заклики до вчинення терористичного акту; 2) розповсюдження матеріалів з такими закликами; 3) виготовлення таких матеріалів; 4) зберігання таких матеріалів.

Суб'єкт злочину загальний.

Суб'єктивна сторона злочину включає наявність прямого умислу, а також злочин у формі виготовлення чи зберігання відповідних матеріалів характеризується спеціальною метою – розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення терористичного акту.

Кваліфікованим видом злочину є вчинення його з використанням засобів масової інформації (газет, журналів, радіомовлення, телебачення, системи Інтернет тощо).

Сприяння вчиненню терористичного акту (ст. 258⁴).

Об'єктивна сторона злочину виражається в таких формах: 1) вербування; 2) фінансування; 3) матеріальне забезпечення; 4) озброєння; 5) навчання особи; 6) використання особи.

Злочин є **закінченим** з моменту вчинення хоча б однієї з перерахованих у ч.1 ст. 258⁴ дій.

Суб'єкт злочину загальний.

Суб'єктивна сторона характеризується умисною виною та наявністю спеціальної мети – вчинення терористичного акту.

Кваліфікованим видом злочину є вчинення діянь, передбачених ч.1 ст. 258⁴, щодо кількох осіб, повторно, за попередньою змовою групою осіб або службовою особою з використанням свого службового становища.

Фінансування тероризму (ст. 258⁵).

Об'єктивна сторона злочину характеризується суспільно небезпечними діями, які полягають у фінансуванні тероризму.

Фінансування тероризму – діяльність, пов'язана із забезпеченням грошовими ресурсами окремих терористів, терористичних груп чи терористичних організацій для здійснення ними терористичної діяльності.

Терористична діяльність – діяльність, яка охоплює: планування, організацію, підготовку та реалізацію терористичних актів; підбурювання до вчинення терористичних актів, насильства над фізичними особами або організаціями, знищення матеріальних об'єктів у терористичних цілях; організацію незаконних збройних формувань, злочинних угруповань (злочинних організацій), організованих злочинних груп для вчинення терористичних актів, так само як і участь у таких актах; вербування, озброєння, підготовку та використання терористів; пропаганду і поширення ідеології тероризму; фінансування завідомо терористичних груп (організацій) або інше сприяння їм.

Суб'єкт злочину загальний.

Суб'єктивна сторона злочину характеризується умисною виною та спеціальною метою, зазначеною в диспозиції ч.1 ст. 258⁵: фінансове або матеріальне забезпечення окремого терориста чи терористичної групи (організації), організація, підготовка або вчинення терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічні заклики до вчинення терористичного акту, сприяння вчиненню терористичного акту, створення терористичної групи (організації).

Кваліфікуючими ознаками злочину є вчинення його: 1) повторно; 2) з корисливих мотивів; 3) у великому розмірі; 4) заподіяння злочином значної майнової шкоди (ч.2 ст. 258⁵); **особливо кваліфікуючими** – вчинення цього злочину: 1) організованою групою; 2) в особливо великому розмірі; або 3) спричинення ним інших тяжких наслідків (ч.3 ст. 258⁵).

Підсумовуючи вище зазначене звертаємо увагу на те, що висвітлити та зазначити проблемні і спірні питання, які виникали при здійсненні провадження у справах зазначеної категорії не маємо можливості так, як дана категорія справ не перебувала у провадженні Бориспільського міськрайонного суду.

**З повагою,
Голова
Бориспільського міськрайонного суду
Київської області**

С.М. Вознюк